

POSTANOWIENIE

Dnia 15 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Krajewski

w sprawie z powództwa B. S.A. w P.
przeciwko Syndykowi masy upadłości A. B. i M. B.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 listopada 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 6 grudnia 2016 r., sygn. akt II Ca (...),

**1. odmawia przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej
w części dotyczącej pozwanej A. B.,**

**2. zasądza od Syndyka masy upadłości A. B. na rzecz powoda
kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu
kosztów postępowania kasacyjnego, z zastrzeżeniem, że za
zapłatę tej kwoty Syndyk masy upadłości A. B. odpowiada
solidarnie z M. B., o którego obowiązku zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego orzeczono w postanowieniu Sądu
Najwyższego z 26 stycznia 2018 r. (V CSK 404/17).**

UZASADNIENIE

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z 2 września 2014 r. Sąd Rejonowy w W. nakazał pozwanym A. B. i M. B., aby zapłacili solidarnie powódce kwotę 64.603,96 zł wraz z odsetkami ustawowymi i kosztami postępowania. Wyrokiem z 16 września 2015 r. Sąd Rejonowy uchylił nakaz

zapłaty i powództwo oddalił. Na skutek apelacji powódki, wyrokiem z 6 grudnia 2016 r., Sąd Okręgowy we Wrocławiu zmienił wyrok Sądu I instancji w ten sposób, że nakaz zapłaty utrzymał w mocy w całości.

Skargę kasacyjną przeciwko orzeczeniu Sądu Okręgowego wnieśli oboje pozwani, podając jako podstawę przyjęcia skargi do rozpoznania występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz oczywiste uzasadnienie skargi.

Postanowieniem z 26 stycznia 2018 r. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Następnie, wobec uzyskania informacji o ogłoszeniu w dniu 20 grudnia 2017 r. upadłości pozwanej A. B., postanowieniem z 13 lutego 2018 r. Sąd Najwyższy uchylił postanowienie z 26 stycznia 2018 r. w odniesieniu do tej pozwanej i w tej części zawiesił postępowanie kasacyjne, wzywając do udziału w sprawie syndyka masy upadłości pozwanej. Kolejnym postanowieniem z 13 kwietnia 2018 r. Sąd Najwyższy podjął zawieszone postępowanie, a w dniu 18 kwietnia 2018 r. Syndyk masy upadłości A. B. poinformował o wstąpieniu do postępowania, wyrażając jednocześnie stanowisko, że powinno ono zostać zawieszone aż do chwili zatwierdzenia listy wierzytelności w postępowaniu upadłościowym bądź bezskutecznego upływu terminu na zgłoszenie wierzytelności przez wierzyciela. Na mocy postanowienia z 17 maja 2018 r. postępowanie kasacyjne w części dotyczącej skargi kasacyjnej wniesionej przez A. B. zostało ponownie zawieszone. Pismem z 17 czerwca 2019 r. Syndyk masy upadłości A. B. zawiadomił o zatwierdzeniu listy wierzytelności w postępowaniu upadłościowym, przesyłając kopię postanowienia o zatwierdzeniu oraz kopię zatwierdzonej listy, która uwzględnia wierzytelność powódki zasądzoną prawomocnym nakazem zapłaty z 2 września 2014 r.

Postanowieniem z 25 czerwca 2019 r. Sąd Najwyższy podjął postępowanie kasacyjne w części dotyczącej pozwanej A. B.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 145 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (dalej „Pr.up.”) postępowanie sądowe w sprawie wszczętej przeciwko upadłemu przed dniem ogłoszenia upadłości o wierzytelność, która podlega zgłoszeniu do masy upadłości, może być podjęte przeciwko syndykowi tylko w przypadku,

gdy w postępowaniu upadłościowym wierzytelność ta po wyczerpaniu trybu określonego ustawą nie zostanie umieszczona na liście wierzytelności. W uchwale z 18 stycznia 2019 r. (III CZP 55/18, OSNC 2019, nr 9, poz. 90) Sąd Najwyższy przyjął natomiast, że uzyskanie przez powoda po wszczęciu postępowania tytułu egzekucyjnego w postaci wyciągu z zatwierdzonej przez sędziego komisarza listy wierzytelności skutkuje umorzeniem postępowania na podstawie art. 355 § 1 k.p.c.

W ocenie Sądu Najwyższego wskazane powyżej zasady nie mają jednak zastosowania do postępowania kasacyjnego wszczętego na skutek skargi upadłego lub syndyka w sprawie, w której doszło do prawomocnego zasądzenia wierzytelności podlegającej zgłoszeniu do masy upadłości. Takie postępowanie nie stanowi postępowania o wierzytelność, która podlega zgłoszeniu do masy upadłości w rozumieniu art. 145 Pr.up., a jego przedmiotem jest rozstrzygnięcie co do prawidłowości prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji odnoszącego się do tej wierzytelności. Przyjęcie odmiennej interpretacji, w myśl której postępowanie kasacyjne powinno zostać umorzone wobec uwzględnienia wierzytelności na liście, prowadziłoby do pozbawienia upadłego i syndyka możliwości skorzystania z kontroli kasacyjnej. Zgodnie z art. 365 k.p.c. prawomocne orzeczenie wiąże organy postępowania upadłościowego, w tym sędziego komisarza oraz sąd upadłościowy, w związku z czym konieczne jest uwzględnienie wierzytelności stwierdzonej takim orzeczeniem na liście wierzytelności. Gdyby z kolei umieszczenie wierzytelności na liście prowadziło do umorzenia postępowania kasacyjnego, pozbawiłoby to syndyka i upadłego możliwości zakwestionowania orzeczenia sądu drugiej instancji na drodze, która jest dostępna innym uczestnikom obrotu.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest możliwe jedynie, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło

w interesie publicznym, wyrażającym się w szczególności w konieczności zapewnienia jednolitej wykładni i jednolitego stosowania prawa.

Oceniając istnienie wskazanych przesłanek Sąd Najwyższy podziela stanowisko wyrażone w wydanym w niniejszej sprawie postanowieniu z 26 stycznia 2018 r. W szczególności należy wskazać, że w orzecznictwie rozstrzygnięte już zostało, iż na gruncie art. 709¹⁵ k.c. uzyskane korzyści wiążą się z realnie powstałym, a nie tylko potencjalnie możliwym do uzyskania dochodem z rzeczy, a więc przede wszystkim z uzyskaną przez finansującego ceną sprzedaży (por. obszerny wywód w uzasadnieniu postanowienia z 26 stycznia 2018 r., a także wyr. SN z 7 lutego 2019 r., II CSK 9/18, post. SN z 26 marca 2018 r., I CSK 703/17). W związku z tym należy przyjąć, że przedstawione w skardze zagadnienie prawne jest już wystarczająco wyjaśnione w orzecznictwie i nie wymaga kolejnej wypowiedzi Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy podziela również ocenę przedstawioną w postanowieniu z 26 stycznia 2018 r., zgodnie z którą twierdzenie skarżącego o rażącym zaniżeniu ceny sprzedaży przedmiotu leasingu stanowi w istocie zakwestionowanie ustaleń faktycznych i oceny dowodów dokonanych przez Sąd II instancji, co jest niedopuszczalne w postępowaniu kasacyjnym zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c.

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 108 § 1 k.p.c., art. 98 i 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c., biorąc pod uwagę solidarną odpowiedzialność za te koszty pozwanego M. B., w stosunku do którego o obowiązku zwrotu kosztów orzeczono postanowieniem z 26 stycznia 2018 r. Suma zwrotu kosztów równa jest wynagrodzeniu radcy prawnego w wysokości wynikającej z § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (j.t. Dz.U. z 2018 r., poz. 265).